

ERFGOED

Het oorlogsmonument in het Emmapark te Pijnacker

Het monument is opgericht ter nagedachtenis aan oorlogsslachtoffers uit Pijnacker die overleden zijn in de Tweede Wereldoorlog.

Dit oorlogsmonument herdenkt ook de slachtoffers die vielen in Nederlands-Indië bij Politionele Acties tussen 1945 en 1950. Op 4 mei worden bij dit monument de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog herdacht.

In de grond voor het monument zit een metalen plaatje met de tekst: "oorlogsmonument" 1985 A.M. Bruggeman. Meer informatie over dit kunstwerk op www.pijnacker-nootdorp.nl

Het is een bakstenen muur met een haakse bocht erin; aan de bovenkant afgebiesd met een witte stenen band. Precies op de punt van de bocht staat een hoge vlaggemast. Op een naar boven uitstekende platte lichte steen een relief van een in elkaar zakkende man in ouderwets pak. Op de witte stenen band rechts naast het relief de tekst "Ik word alleen in waarheid vrij door de vrijheid van anderen".

Dit zou afgeleid kunnen zijn van de uitspraak van Simone de Beauvoir: 'zich vrij willen betekent ook de anderen vrij willen' (Se vouloir libre, c'est aussi vouloir les autres libres). Dit betekent dat je niet in je eentje kunt besluiten om vrij te zijn, want je kunt niet vrij zijn zonder dat anderen dat ook zijn; dus, als je vrij wilt zijn, moet je ook willen dat anderen vrij zijn.

Voor leerlingen is dit eventueel niet moeilijk te begrijpen. Denk je een maatschappij in waarin bepaalde groepen niet vrij zijn maar jij wel. Ben jij dan werkelijk vrij?

Rechts van het monument staat een laag, van dezelfde rode baksteen gemetseld zuiltje, met daarop een platte lichtgekleurde steen. Hierop de tekst 'Nederlands Indië 1945-1950' en vier namen met jaartallen (je kunt uitrekenen hoe oud deze militairen zijn geworden).

Links boven een kruis en midden boven een legerhelm met daarachter een zwaard dat kruist met een palmtak.

NB: De twee houten zitbanken zijn in 1984 geschonken door de Rotary Club, lang voordat het oorlogsmonument hier kwam.

Informatie van de website van het Nationaal Comité 4 en 5 mei:

Het monument is op 4 mei 1985 onthuld. Het is ontworpen door A.M. Bruggeman.

Symboliek

Met de vallende figuur heeft ontwerper A.M. Bruggeman de mensen willen weergeven die hun leven gegeven hebben. Daarnaast heeft de ontwerper het monument aan de omgeving aangepast en zodoende bijvoorbeeld de lijnen uit het Raadhuis erin laten terugkomen.

Wijziging

In 1997 is een plaquette aan het monument toegevoegd, ter nagedachtenis aan vier in het voormalige Nederlands-Indië omgekomen militairen. Het gedenkteken is toen ook verplaatst naar de andere zijde van het stadhuis (het hoofdgebouw) aan het Emmapark, tegenover het Postkantoor.

In april 2009 wordt het monument voor een vierde maal verplaatst en staat het voor de Dodenherdenking van 2009 in het Emmapark. Hiervoor stond het monument op het Raadhuisplein en werd het in september in het vorige jaar nog een paar meter opgeschoven vanwege de uitbouw van het voormalige raadhuis. Hierdoor kwam het beeld in de verdrukking en volgens betrokkenen niet meer tot zijn recht. Dit rechtvaardigde een nieuwe verhuizing naar het Emmapark.